

בש"פ 4267/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4267/19

כבוד השופטת ד' ברק-ארז

לפני:

פלוני

העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המחויזי מרכז-lod
מיום 20.6.2019 במ"ת 9-04-2019-42677 שניתנה על-
ידי כבוד השופט נ' בכור

תאריך הישיבה: כ"ד בסיוון התשע"ט (27.6.2019)

עו"ד גיא עין-צבי

בשם העורר:

עו"ד מيري קולומבוס, עו"ד שירי רום

בשם המשיבה:

ההחלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחויזי מרכז-lod מיום 20.6.2019 (מ"ת 9-04-2019-42677, השופטת נ'
בכור). בית המשפט המחויזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

עמוד 1

2. העורר הוא אחד מ-27 נאשמים בפרשה שעיקרי הפרטים הנוגעים אליו מובאים בהחלטתי ב文书號 4354/19 מיום 10.7.2019 וענינה ברשות "טלגראס", שעל-פי הנטען הפכה לאמצעי העיקרי לשחרר בלתי חוקי בקנאביס בישראל, ונשחרו במסגרת סמים מסוכנים נוספים (להלן: טלגראס). נגד הנאשמים בפרשה הוגש ביום 18.4.2019 עניין כתבי אישום נפרדים כתוב האשם המופנה כלפי 20 מהם הוא זה שנוגע לעורר (תפ"ח 42587-04-19, השופט ע' קובו). ככל מייחסות לנאשמים עבירות של סחר בסמים והלבנת הון, ובנוגע לכך מהתקופה נתען כי ביצוע העבירות היה במסגרת פעילות בארגון פשעה. לצורך היליך שבפני המשרף הדברים יתמקד בפרטים הרלוונטיים לעורר.

3. לפי כתב האישום, העורר הצטרף לטלגראס בפברואר 2018, ופעל בה כמתכנת, בתוקף החלטתו והכשרתו המקצועית, וזאת עד לمعצרו ביום 12.3.2019. בעיקרו של דבר, נתען כי העורר ביצע פעולות תכונות שנעודו להקל על ניהול הארגון ולשפר את השירותים של טלגראס, וקיבל עבור כך משכורת חדשנית שגובהה עמד על 12,000 שקלים. נתען כי חלק מסוים זה שולם באמצעות מסוג "ביטקוין" באופן שmagbas עבירה של הלבנת הון. על-פי כתב האישום, העורר פיתח "BOTIM" (כתב האישום מסביר כי אלה תוכנות הכוללות שאלות ותשובות המתאימות את עצמן באופן אוטומטי לשאלה שמקליד המשתמש) שסייעו במתן מענה לשאלות מסוחרים ורוכשים שהשתמשו בטלגראס. כמו כן, נתען כי העורר היה אחראי לתיקון תקלות שהתעוררו בבוטים אלה.

4. כתב האישום ייחס לעורר עבירות במסגרת של ארגון פשעה בגין גדרם של שלושה אישומים שונים: תיווך לשחרר בסמים מסוכנים לפי סעיפים 14 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה), עסקה אחרת בסמים מסוכנים במסגרת ארגון פשעה לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודה, שיבוש מלאכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין, התשל"ג-1977, הדחת קטין לסמים מסוכנים לפי סעיף 21(א)(1) לפקודה, הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, ושימוש בערמה, מרמה ותחבולה בכונה להתחמק ממס לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 – כולל ביצירוף הנסיבה המחייבת הקבועה בסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשעה, התשס"ג-2003. כן ייחסה לו עבירה של החזקת סמים מסוכנים שלא לצורך עצמית לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודה.

5. בד בבד עם כתב האישום הוגש גם בקשה למכזרו של העורר, כמו גם של נאשמים נוספים, עד תום ההליכים נגדם. בו ביום הורה בית המשפט המחויז על מכזרו של העורר עד למתן החלטה אחרת. ביום 16.5.2019 הורה בית המשפט המחויז על קבלת תסקير מעצר בעניינו של העורר.

6. בתסקירות שהוגש ביום 5.6.2019 המליך שירות המבחן לשחרר את העורר לחלופת מעצר בבית הוריון, בפיקוחם וכן בפיקוח של שני אחיזותיו, ותוך הטלת צו פיקוח. בהתמצית, שירות המבחן התרשם אمنם כי ישנו סיכון להישנות ביצוען של עבירות מצד העורר, אולם סבר כי הדפוסים העבריניים לא מושרים אצלו, וכי גורמי סמכות דוגמת בני משפטיהם עשויים להשפיע עליו ולהרתיע אותו מלפעול לפיהם. שירות המבחן העיריך כי המפקחים המוצעים הם אנשים נורמטיביים המבינים את הקשיים הצפויים להם ושבידם הכללים להתמודד עם. בתסקיר צוין כי ישנים חברים של העורר שהציגו עצם כמפקחים, אלא שהם התקשו להגיע לפגיעה עם שירות המבחן ובשל כך לא נבחנו.

7. למחרת הסכים העורר לקיון של ראיות לכואורה ועילת מעצר, ונקבע כי לאחר קבלת כל חומרה החקירה יוכל לעמוד 2

להגיש בקשה לעיון חוזר ביחס לכך.

8. כאמור, בית המשפט המ徇ז הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בית המשפט המ徇ז הבahir תחילת כי אף שהעורר לא ניהל את טלגראס, והיה רק מתקנת אחד מבין כמה שנשמעו להוראת הממונים עליו, יש ליחס משקל לבחירתו לקחת חלק בארגון פשעה ולבצעلقאהה עבירות בסוגרטו. בהמשך לכך, בית המשפט המ徇ז עמד על קיומה של עילת מעצר סטטוטורית בעניינו של העורר מכוח סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרם), התשנ"ו-1996. בית המשפט המ徇ז ציין כי הגם שהעורר הוא אדם צעריר ללא עבר פלילי שניית,

כלל, לעצמו בפיקוח אלקטרוני או לשחררו לחילופת מעצר, אין מקום להורות כך בניסיבות העניין. בהקשר זה בית המשפט המ徇ז הצבע על כך שבשל היותו של העורר מתקנת, נשקפת ממנו מסוכנות אף שלא היה אחראי לפיתוחה של טלגראס. לשיקולים אלה מתווספים, כך נקבע, מעורבותו הגבוהה של העורר בטלגראס, הנולדת מהשתתפותו בפעולות ציבורית ותקורתית לקידום לגילוייה של סמים, נתיתו לתת צידוקים רצינאיים ואידיאולוגיים להטהנותו וחוסר מודעותו לדפוסי תלותו בסמים כפי שעלה ממסקיר שירות המבחן, וסירבו לתת סיסמאות למחשבים ולטלפונים שלו לחוקריו.

9. בנוסף, בית המשפט המ徇ז ציין כי לא התרשם שבני משפחתו של העורר, שנכחו בדיון, יכולים לשמש כמפקחים. זאת, בין היתר בשים לב לכך שאביו של העורר לא הביע עמדה ברורה נגד הפרת החוק ותפס את תפקידו של טלגראס באופן חיובי, וכן לכך שהעורר ביקש בעבר מஅחוטו ר', שאמורה הייתה לשמש כמפקחת העיקרית עליו, כי אם יהיה מעורב בהליך פלילי תיצור קשר עם מיסד הארגון.

10. בית המשפט המ徇ז דחה טענות שהעליה העורר ביחס לחוסר שוויון בין לבן נאים אחרים ששוחרו בתנאים מגבלים. בית המשפט המ徇ז הדגיש בהקשר זה כי העורר הוא מתקנת, בגיןו מתקנת (מה שמקשה על איון המסוכנות הנשקפת ממנו), וכי ביחס לחלקם ישנן נסיבות אישיות שאין מתקיימות בעניינו.

11. בסיכוןו של דבר, בית המשפט המ徇ז קבע כי חרף התנהלותו הנורמטיבית של העורר, אף על פי שאינו בעל עבר פלילי ולא שימוש בתפקיד בכיר בטלגראס – יש להורות על מעצרו עד תום ההליכים. בית המשפט המ徇ז הדגיש כי המסוכנות העולה מהעורר טמונה בגישה למרשתת, וכי נוכח חוסר התאמתם של המפקחים אין במעצר בפיקוח אלקטרוני כדי לאיננה. לצד זאת, בית המשפט המ徇ז הוסיף כי אילו ניתן היה לשבש את הגישה למרשתת ואת הקיליטה הסולרית במקומות שבו יוחזק העורר ולאחר מכן מפקחים נוספים במקום האחות ר' והאב, ניתן היה לשקל את המשך מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני.

12. להשלמת התמונה צוין כי נכון למועד הדיון בפני שmono מבין הנאים הנוספים בפרשה שוחררו לחילופות מעצר, אחד מהם נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני, שניים נוספים עוצרים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם (אחד מהם בעקבות החלטתי בבש"פ 4354/19)) ומשמונה נאים אחרים עוצרים עד להחלטה אחרת בעניינם. בקשה למעצר עד תום ההליכים הוגשה גם בכל הנוגע לנאים בסוגרת כתוב האישום השני שהוגש בפרשה. בשלב שבו התקיימים בפני הדיון, אחד מהתיקים בכתוב אישום זה היה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני, ואילו השאר עוצרים עד להחלטה אחרת בעניינם (מ"ת 42277-04-19, השופטת בכור).

הערר

עמוד 3

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

13. העורר שבפני נסב על החלטתו של בית המשפט המחויזי. העורר טוען כי יש לשחררו לחופת מעצר בפיקוחם של בני משפחתו. טענותיו מופנות בעיקר כלפי שלושה מוקדים: רמת המסוכנות הפחותה הנש��פת ממנו, העדר השווון בין נאים אחרים בפרשה, וטיבה של חלופת המעצר שהוצאה בעניינו.

14. ראשית, טוען העורר כי פעילותו בארגון מצומצמת ושולית יותר מהאופן שבו זו הוצאה בכתב האישום, וכי לא נש��פת ממנו סכנה מידית ומוחשית. העורר טוען כי אין מחלוקת על כך שאינו משתיר למקימי הארגון או מפתחיו, וכי הבוטים שהפעלתם מיוחסת לו היו קיימים עוד לפני הטרפותו והוא לכורה רק שיפור אותם. בהמשך לכך, טוען כי אין כל מקום להתייחס באופן שווה לכל המתכוונים, כאשר ברוי שינו הבדל בין מי שייצר את הבוט המרכזי של היישומון או שהוא בעל שליטה בחשבונות סוחרי הסמים, לבין מי שמיוחסת לו רק כתיבת בוט הנוגע לפניות ציבור. עוד טוען העורר כי הוא מעולם לא בא במגע עם סוחרי סמים במסגרת עבודתו ולא תיווך ביניהם לבין הקונים. תפקידו, כך טוען, התמצאה אך ורק בכתיבת קוד למשימה שלילית יחסית שמעורבותו בה אינה נדרשת עוד. בנוסף, בגיןוד לדבריה המדינה בבית המשפט המחויזי, טוען שאין ראוי לכך שהעורר מחזק בgesha למקורות מידע ונכסים ורטואליים, וכן שאין לו כל אפשרות לשבש את החקירה לאחר שזו הסתיימה.

15. שנית, טוען העורר כי ההחלטה להותיר אותו במעצר מאחורי סוגר ובריח בה בעת שగורמים בدرج בכיר מהם שוחררו, אינה סבירה. זאת, הן מהיבטים של שוויון, והן מבחינת התרומה לארגון, שמטבע הדברים נמצאת ביחס ישיר לרמת הבכירות בו.

16. לבסוף, העורר מעלה טענות גם נגד קביעותו של בית המשפט המחויזי ביחס למפקחים המוצעים, וטען כי פרוטוקול הדיון שבו נחקרו בבית המשפט המחויזי מלמד על כך שהסתיגותה של המדינה הייתה רק ביחס לאחות ר' ולא התייחס כלל לאב. מכל מקום, טוען כי לא הייתה כל סיבה לפסול מי מהם, בהתחשב בהחלטתו החיובית של שירות המבחן לגבייהם. לחופין טוען העורר כי אמו ואחותו השנייה יכולות לפקח עליו לאורך כל שעות היממה, וכי ישנים אנשים נוספים המוכנים לסייע במלאת הפיקוח.

17. ביום 27.6.2019 התקיים בפני הדיון עיר. במעמד זה, הדגישה המדינה את המסוכנות הנש��פת מן העורר ויצאה נגד הטענה כי מעמדו בארגון היה שול. המדינה הוסיפה וטענה כי לעורר מיוחסת פעילות ענפה בארגון, כי הוא מונע מאידיאולוגיה חזקה וכי אין ליתן בו אמון.

דיון והכרעה

18. לאחר שבחןתי את הדברים וشكلתי אותםשוב בהתייחס לפרשה בכללותה, אני סבורה כי דין העורר להתקבל באופן חלק. בבסיסו של עורך זה ניצבות כאמור שלוש סוגיות: מסוכנותו של העורר, האפשרות לאין אותה באמצעות חלופת מעצר, ושאלת השווון בין הנאים השונים בפרשה. כפי שיפורט להלן, אני סבורה כי אף מבלי להידרש לשאלת השווון, הדיון בשתי הסוגיות הראשונות מחייב להסביר את התקיק לבית המשפט המחויזי שיבחן היתכנותו של מעצר בפיקוח אלקטронני - אך זאת מבלי שהאחות ר' תשמש כמפרקחת, ובמידת הצורך לאחר שיגש תסניר משלים בעניינים של מפקחים אפשריים נוספים.

19. בבש"פ 4354/19 עמדתי על חומרת המעשים שמדוברים בכתב האישום בעניין טלגראס, ועל כך שלכאורה עסקין ברשות מתחכמת של סחר בסמים. יחד עם זאת, כפי שצין קודם לכך, המעשים שמיוחסים לעורר על-פי כתב האישום אינם מצויים בלבית הפרשה. העורר לא נמנה עם דרג הניהול של טלגראס, וחיף תפוקדו כמתכוון הוא לא המציא את היישומן שבו הופעלה טלגראס, ואף לא פיתח את הערכזים המרכזיים שלו. הבוטים שמיוחסים לו, מבלי להקל בכך ראש, יעדו לפניו ותקלות - הסחר לא הטענו באמצעותם, והלבנת ההונן המיוחסת לו עניינה באופן שבו שולם לו לכאורה שכרו. במצב דברים זה, אין די בהכרותו של העורר עם עולם המחשבים כדי לשולל מלכתחילה את האפשרות לעצמו בפיקוח אלקטרוני או לשחררו לחלופת מעצר. כמו כן, אין צורך לומר כי תמיינתו בלגיליזציה של קנאביס אינה יוצרת כשלעצמה מסוכנות, כפי שהבהיר אף בית המשפט המחויז.

20. אכן, בעיריות מהסוג שהעורר נאשם בהן - עבירות סמים וביתר שאת ככל שמתבצעות במסגרת של ארגון פשיעה - ישנה חזקת מסוכנות סטטוטורית, ולא במודע. קיימת סכנה להישנות של עיריות אלה, שישנה אפשרות לבצע מרוחק, גם במסגרת מעצר בפיקוח אלקטרוני או שهوات בחלופת מעצר. עם זאת, כפי שהטיעים גם בית המשפט המחויז, ההחלטה הצביעה לאורך השנים על חריגים לכך, שיאפשרו מעצר בפיקוח אלקטרוני ואף לשחררו לחלופת מעצר (ראו: בש"פ 8155/15 גיא קלר נ' מדינת ישראל (9.12.2015) ; בש"פ 2430/18 ריאביצה נ' מדינת ישראל (28.3.2018)). בוגד לבית המשפט המחויז, אני סבורה כי העורר - שrankעו נורטיבי ואין לחובתו הרשעות קודמות - בהחלט יכול להימנות עם חריגים אלה. זאת, כמובן בכפוף לקיומו של פיקוח הדוק סביבו בדמות מפקחים סמכותיים, פיקוח אלקטרוני ותנאים מגבלים נוספים.

21. כפי שצין קודם לכן, שירות המבחן סבר כי חלופת מעצר בבית הורי של העורר - ללא פיקוח אלקטרוני - יכולה לאין את מסוכנותו, אולם בית המשפט המחויז העיר כי אביו והאחות ר', שהמליצה למפקחת עיקרית, אינם יכולים לשמש כמפקחים. לאחר שקרהתי את דבריהם של השניים בבית המשפט המחויז ואת האמור בהםס אליהם בתסaurus השירות המבחן, אני סבורה כי האב יכול לשמש כמפקח, אך לא כך האחות ר', לפחות בשלב זה. במצב דברים זה אני סבורה כי יש להסביר את עניינו של העורר לבית המשפט המחויז שישלים את בדיקת ההורים והאחות הננספת, ובמידת הצורך יורה על קבלת תסaurus משלים של שירות המבחן שבו תיבחן האפשרות לצרף מפקחים נוספים. כמו כן, בית המשפט המחויז יקבע את התנאים המגבילים הננספים שיחולו על העורר כחכמתו, אך אלה יהיו מבוססים על קביעת התחייבויות כספיות גבוהות, הרחקה מוחלטת של העורר מהמרשתת, וכן נעילת מכשירי הטלפון והמחשבים של בני הבית בסיסמאות שאיןן ידועות לעורר.

22. לסייע הדברים, אני מורה על החזרת הדיון בעניינו של העורר - בהקדם - לבית המשפט המחויז לבחינה האם ניתן להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני בפיקוחם של ההורים והאחות שלא נפסלה על-ידי, ובצירוף ערבותות כספיות גבוהות ותנאים מגבלים נוספים. כפי שצין קודם לכן, אם ימצא שאין די בכך, שירות המבחן יגיש לבית המשפט תסaurus משלים בהקדם האפשרי ובו יבחן צירופם של מפקחים נוספים.

23. סוף דבר: העורר מתකבל, במובן זה שהדיון בעניינו של העורר יוחזר לבית המשפט המחויז בהתאם כאמור בפסקאות 21-22 לעיל.

ניתנה היום, ז' בתמוז התשע"ט (10.7.2019).

עמוד 5

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

